

Cvičení 1

K ostatním lidem bychom se měli chovat zdvořile a slušně. Proč je to důležité?

Jakým způsobem vyjadřujeme zdvořilost v češtině?

Jakým způsobem vyjadřujeme zdvořilost v českém znakovém jazyce?

Cvičení 2

Podívejte se na obrázek. Chlapec v knihovně nedosáhne na knihu, a proto prosí pána o pomoc. Jak byste ho o pomoc požádali vy? Napište své nápady na tabuli.

Cvičení 3

Přečtěte si jednotlivé věty, které mohl použít chlapec na obrázku ve cvičení 2. Použili jste některé z nich i vy?

Která věta je podle vás nejvíce zdvořilá, a která naopak nejméně zdvořilá?

Na řádek s 👍 napište nejvíce zdvořilou větu, u řádku s 👎 napište nejméně zdvořilou větu. Svůj výběr zdůvodněte.

Mohl byste mi podat tu knihu?

Pane, nemohl byste mi podat tu knihu, prosím?

Podej mi tu knihu!

Podal byste mi tu knihu?

Nepodal byste mi tu knihu?

Podejte mi prosím tu knihu!

Podáte mi tu knihu?

Můžete mi podat tu knihu?

.....

.....

Cvičení 4

Podívejte se ještě jednou na věty ze cvičení 3. Ty jazykové prostředky, které pomohly ke zdvořilejšímu vyjádření, jsou vyznačené.

Dokážete tyto jazykové prostředky správně pojmenovat? Přiřaďte jejich názvy z nabídky k označeným částem vět.

SLOVO PROSÍM — *Podejte mi prosím tu knihu!*

OTÁZKA — *Nepodal byste mi tu knihu?*

VYKÁNÍ — *Podáte mi tu knihu?*

PODMIŇOVACÍ ZPŮSOB — *Můžete mi podat tu knihu?*

NEGATIVNÍ FORMA PODMIŇOVACÍHO ZPŮSOBU — *Mohl byste mi podat tu knihu?*

ZPŮSOBOVÉ SLOVESO — *Pane, nemohl byste mi podat tu knihu, prosím?*

NEGATIVNÍ FORMA SLOVESA — *Podej mi tu knihu!*

OSLOVENÍ — *Podal byste mi tu knihu?*

K ostatním lidem bychom se měli chovat slušně a zdvořile. V komunikaci proto používáme slova a prostředky, které komunikaci zjemňují. Pokud chceme například někoho o něco požádat, nepoužíváme k tomu rozkaz, ale použijeme otázku. Sloveso ve větě použijeme v podmiňovacím způsobu a nejlépe v jeho negativní formě. Nezapomeneme na to, že osobu, kterou o něco žádáme, oslovíme. Pokud mezi námi není blízký vztah, samozřejmě jí vykáme. Každou žádost je také důležité doplnit slůvkem *prosím*. A samozřejmostí je také poděkovat, když nám někdo vyhoví.

Cvičení 5

Napište věty tak, aby byly zdvořilejší.

A) Otevři okno, potřebuji čerstvý vzduch!

.....

B) Přelož mi to slovo, nerozumím tomu!

.....

C) Pošli mi úkol z českého jazyka, chci si ho zkontrolovat.

.....

D) Omluv mě z vyučování, není mi dobře.

.....

E) Pomoz mi s tím, je to těžké!

.....

F) Zavolej jí a domluvte se.

.....

G) Zastav se odpoledne na kafe!

.....

H) Přivez mi to, nebudu mít auto.

.....

I) Vyzvedni mi to, já to dnes nestihnu!

.....

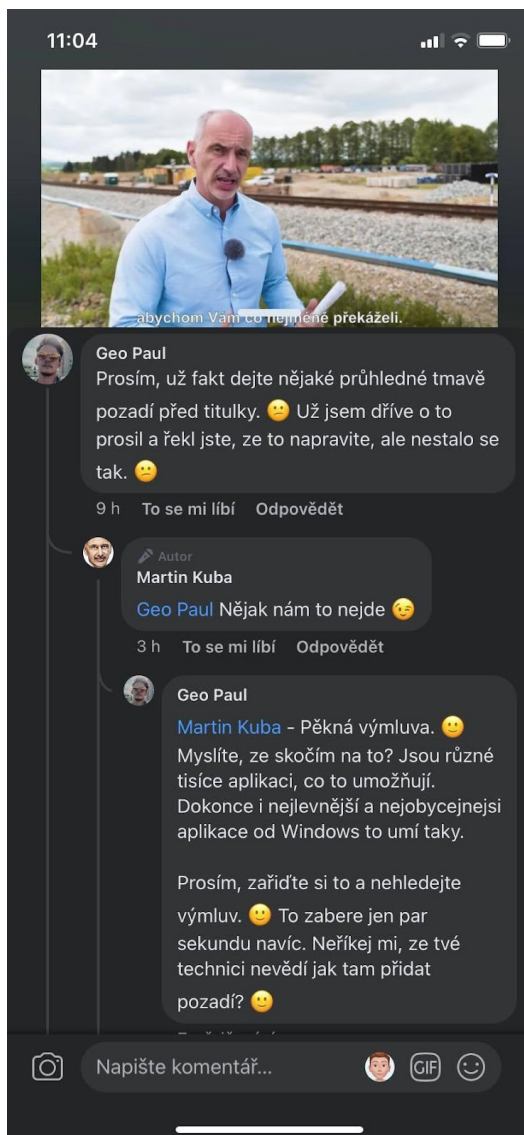
J) Přines mi svetr, je mi zima.

.....

Cvičení 6

Podívejte se na ukázkou skutečné internetové komunikace mezi hejtmanem Jihočeského kraje Martinem Kubou a jedním nespokojeným neslyšícím občanem jižních Čech. Byla tato komunikace zdvořilá?

Cvičení 7

Jak byste napsali věty ze cvičení 6 tak, aby byly zdvořilejší?

A) Prosím, už fakt dejte nějaké průhledné tmavé pozadí před titulky.

.....

B) Prosím, zařídte si to a nehleďte výmluv.

.....

C) Neříkej mi, že tvé technici nevědí, jak tam přidat pozadí?

.....

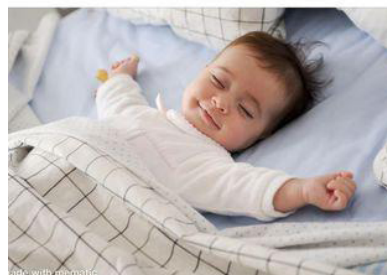
Cvičení 8

Podívejte se na následující obrázky, tzv. memy ze života Neslyšících. Představte si, že máte význam těchto memů vysvětlit někomu, kdo neví nic o Neslyšících ani o znakovém jazyce. Diskutujte se svými spolužáky, jak byste to udělali.

Když kolem tebe probíhá party a hluk jak ze 3. světové, ale ty nic neslyšíš díky tvým nefunkčním uším:

Slyšící: „Proč prostě neodezíráš?“
Also slyšící:

Poznámka

Meme je specifickým jevem v oblasti internetu. Do kategorie meme spadá jakákoliv informace či myšlenka, často ve formě obrázku, fotografie, videa, zkratkového slova nebo jakéhokoliv odkazu, která pojednává o určitém problému. Typickým znakem meme je řetězová reakce – šíří se mezi lidmi rychle. Facebooková skupina *Neslyšící memes for slyšící teens* chce poukázat na problematiku znakového jazyka a kultury Neslyšících satirickým způsobem.

Cvičení 9

Ocitli jste se někdy kvůli svému sluchovému handicapu v nepříjemných situacích? Dokázali jste v takových situacích zdvořile vyjádřit své potřeby? Pokuste se o to se svými spolužáky.

.....

.....

.....

.....

.....

.....